ΤΙΜΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	
Ἐτησία	Δρ. 18	Χρυσῆ φράγκα	35
Ἐξάμηνος	» 9	Χρυσῆ φράγκα	20

ΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΠΡΟ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΩΝ ΦΥΛΛΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΟΥ Α' ΦΥΛΛΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΠΩΠ

ΤΙΜΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ

Εἰς τὴν 3ην σελίδα ὁ στίχος . . . . . λεπτὰ 50
Εἰς τὴν 4ην σελίδα ὁ στίχος . . . . . » 25

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 16 — ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 201

ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΟΣ

Θαυμάζομεν ἀληθῶς τὴν διπλωματικὴν σοφίαν ἐκείνων οἵτινες γράφουσι συνεχῶς περὶ ἐπικειμένης συμμετοχῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν διεθνῆ ἀγῶνα. Καὶ εἶνε ἐπὶ μᾶλλον ἀξιοθαύμαστος ἡ βεβαίωσις, ὅτι τοῦτο θὰ συμβῇ ἐὰν ἐπιτρέψῃ κράτος τι ἐναντίον τῆς Σερβίας. Τοῦτο δὰ ἠδύνατο νὰ λέγεται πρὶν ἢ ἐμπλακῇ ἡ Σερβία εἰς διεθνῆ ἀγῶνα. Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀναμίξιν αὐτῆς εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον καὶ δὴ εὐθύνης μετὰ τῆς ἀπὸ μέρους τῆς Αὐστρίας κήρυξιν τοῦ πολέμου ἐναντίον τῆς, οὐδεμία δύναται νὰ γίνεται συζήτησις περὶ συμμαχικῆς ὑποχρεώσεως τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὸ γείτονα καὶ τόσον ἄλλως τε ἡρωϊκὸν κράτος. Ἡ Ἑλλὰς θὰ ἀναμιχθῇ εἰς τὸν ἀγῶνα μόνον ἐφ' ὅσον ἀπειλῆθῇ ἡ ἀκεραιότης αὐτῆς, ὡς ἔγραφε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν καὶ ὁ πρώην πρωθυπουργὸς τῆς Ἰταλίας κ. Τζολίττι, ἡ αἰσθηματικότης δὲν δύναται νὰ ὑπολογισθῇ εἰς τὸν πα ρόντα πόλεμον ἔνθα τὰ παμμέγιστα ἐθνικὰ συμφέροντα διακυβεύονται. Προκειμένου δὲ περὶ ἀναμίξεως τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν ἀγῶνα διὰ λογαριασμὸν τῆς Σερβίας, μόνον ἡ αἰσθηματικότης θὰ ἦτο ὁδηγὸς καθ' ὅσον οὐδὲν ἀπὸ τοῦ ἀθθνοῦς δικαίου συμμαχικὸν καθήκον ὑφίσταται πλέον. Ἡ Ἑλλὰς ἔχει ὑπὲρ ἑαυτῆς προ φανῆ τὰ συμφέροντα διὰ τὴν τήρησιν τῆς οὐδετερότητος αὐτῆς. Ἀλλὰ τὰ συμφέροντα ταῦτα καθ' ὃν τρόπον ἀτυχῶς καὶ ἀδεξίως ἐρμηνεύθησαν περιορίζονται πλέον εἰς συγκράτησιν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος τῶν κεκτημένων ὑπ' αὐτῆς. Τοῦτου ἐπιτυγχανομένου οὐδὲν ὑπάρχει τὸ δυνάμενον νὰ ἐξαναγκάσῃ τὴν Ἑλλάδα εἰς δρᾶσιν ὁριστικὴν περιελείσουσαν ἴσως ἀγαθά, ἀλλ' ἔχουσαν πλὴν τῶν ἀνομαλιῶν καὶ τῶν θυσιῶν ἐνὸς πολέμου ἴσας πιθανότητας κινδύνων ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀόριστος ἀποβαίνει ἡ διεθνὴς πολεμικὴ θέσις. Πρὸς τὸ παρὸν δὲν δύναται τις νὰ ἴχῃ δεδομένα, ὅτι ἀπειλεῖται καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἡ ἀκεραιότης τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους. Ἀλλὰ δεβαίως ἐὰν οἱ ἐξοπλισμοὶ καὶ αἱ προσπάθειαι ὁμόρου κράτους ἤτο δυνατὸν νὰ στραφῶσι καὶ κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ἡ δ' ἀνάμιξις τῆς Βουλγαρίας εἰς τὸν ἀγῶνα δὲν συνοδευθῇ ὑπὸ ἐγγυήσεων τῆς Διπλῆς Συμμαχίας, ὅτι τὰ ἑλληνικὰ σύνορα θὰ μείνωσι καὶ ἐν τῷ παρόντι καὶ κατὰ τὸ μέλλον ἄνευ ἐχθρικῆς προσβολῆς, βεβαίως τὸ ἔργον τῆς Ἑλλάδος ἐνδεικνύεται. Ἔσεται ἡ ἄμεσος αὐτῆς ἀνάμιξις εἰς τὸν πόλεμον διότι ὑπὸ τοιαῦτα δεδομένα ἔσεται ἀγὼν ὑπὲρ τῶν ὅλων.

ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΧΑΘΕΝΤΟΣ

Φαίνεται ὅτι τὸ περὶ «Θησαυροῦ Κόρης» τοῦ Χαλεπᾶ χρονογράφημά μου εἰς ὃ ἔγραψα τὸ δραματικὸν τέλος αὐτοῦ συνεκίνησε πολλοὺς εἴτινες συνέπεσαν νὰ γνωρίσωσι τὴν μεγάλον καὶ λυπίζουσαν ὅσσης ἔοθσε διὰ τὴν ἑλληνικὴν τέχνην προτοῦ νὰ δώσῃ αὕτε τὸ παλλοσιτιμώτερον τῶν ἔσων ἐνέονα ἡ φαντασία τοῦ, καὶ τὴν ἀποίσν ἐνθμίζον πρὸ πολλοῦ νεκρόν. Ὁ κ. Κωστῆς Παλαμᾶς ὀλίμπιον χθὲς μετά τόσης σωπασίας περὶ τῆς τέχνης τοῦ Καλλιτέχνου, ὥστε πρὸς στιγμὴν ἐνόμισα ὅτι τὰ παθήματα αὐ τοῦ τὴν ἐνέπνευσαν κανὲν ἀπὸ τὰ ἐλεγεῖα ἐκέινα, τὰ ὁποῖα ὁ ὁπόρρυκος ποιητὴς μας ἐμπνέε ται καὶ ἐκτελεῖ.

"Οταν ἐξηρνήκην τοῦ Πανεπιστημίου ἐφέσας τὸν ποιητὴν εἰς τὸ γραφεῖόν του συνήντησα τὸν πολλαὶς μου καὶ ἀγαπητὸν μου φίλον κ. Γεώργην Κωνσταντινίδην τὴν ἐλεγκτὴν. "Οταν ἐλέπω τὸν Κωνσταντινίδην ἐλεγκτὴν καταλαμβάνομαι ἀπὸ μίαν μάνιαν ἰδέαν, ὅτι εἰς τὸν τάπον οὗτον δὲα πηγαίνωσι στραβά. Ὁ κ. Κωνσταντινίδης εἶνε ἐκπεπαιδεμένος μέλας τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου δὲν δύναμαι νὰ ἐνόησω πσίον λόγον νὰ ἔχῃ μέσα εἰς τὸ Συνέδριον τοῦτο. Ὁ κ. Κωνσταντινίδης εἶνε διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας διηθόνα μεγάλα ἐκπαιδευτήρια, εἶνε ἐκ τῶν πολυσυνθετωτέρων ποιημάτων τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος, γλωσσομαθέστατος, γνωρίζει ἀκριβῶς τὰς κυριωτέρας γλώσσας τῆς Εὐρώπης πρὸς δὲ εἶνε ὁ πολυμαθέστερος Ἕλλην. Νεανίας ἀκόμη ἐξοβεσίζθη ὑπὸ τὸ σύγγρωμά του «Ἡ Ὁμηρικὴ θεολογία», μετ' ὀλίγον δὲ ἔλαβε νέον βραβεῖον ἐν τῷ διαγωνισμῷ τῆς «Ἱστορίας τῶν Ἀθηνῶν», ἔκτοτε δὲ ἐδημοσιογράφησεν, ἐδημοσίευσε πολιτικὰ συγγράμματα καὶ μελέτας καὶ ἀντὶ τὸ κράτος νὰ τὸν παρακαλέσῃ ἵνα γίνῃ καθηγὴς τῆς τοῦ Πανεπιστημίου, τὸν ἔκαμε ἐλεγκτὴν ἐν τῷ Συνεδρίῳ. Τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι εἰς τὸν τάπον αὐτὸν δὲα πηγαίνωσι στραβὰ καὶ ἐλα ἐσβέζουν ἀνάπαυσα.

Τὸν κ. Κωνσταντινίδην λοιπὸν τὸν συνήντησα ἐξωθεν τοῦ Πανεπιστημίου.

— Ἔχω μου λέγει, σ' ἐζητοῦσα ἀπὸ χθὲς τὸ ἐβράδεσα δὲν ἐγράψες διὰ τὸν Χαλεπᾶ. Ἔχω νὰ σοῦ εἰπῶ πολλὰ, διότι ἔζησα μαζί του εἰς τὸ Μόναχον ὅταν ἐσπουδάζαμεν καὶ ἠκολούθησα ἅλας τὰς περιπετείας τῆς δραματικῆς του ζωῆς.

Ὁ κ. Κωνσταντινίδης μοῦ ἔπεσον ἀπὸ τὸν Οὐρανὸν, διότι περὶ τοῦ Χαλεπᾶ ἐλάχιστα εἶνε γνωστὰ, σχεδὸν εἶνε ἀγνωστοι καὶ εἰς τοὺς ἐμπτέχνους του ἀκόμη. Διότι τὸν Χαλεπᾶ θὰ τὸν ἀναζητήσῃ ἡ Ἑλλὰς ὅταν αἰσθανθῇ τὴν ἀνάγκην τῆς τέχνης, ὡς ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς ἐθνικῆς της ζωῆς. Ὁ Χαλεπᾶς ἦλθεν ἀνωφέτερα ἀπὸ ὅτι ἔπρεπεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, δὲν γνω ρίζω δὲ ἂν ὁ αἰὼν τὸν ὁποῖον διανύομεν καὶ ὁ ἐρχόμενος ἀκόμη θὰ παρουσιάσῃ τὸν ὅμοιόν του ἐν τῇ Ἑλληνικῇ τέχνη.

***

Ὁ κ. Κωνσταντινίδης ἤρχισε νὰ μοῦ ὁμιλῇ μετὰ συγκινήσεως μετὰ στοργῆς καὶ μετὰ ὀυμασμοῦ περὶ τοῦ φίλου τῆς πρώτης του νεότητος.

— Εἰς τὰ 1870, μοῦ εἶπεν, ἐσπουδάζα εἰς τὸ Μόναχον. Τὸ Μόναχον δὲν ἦτο τότε ὅπως τὸ ἐγνώριζα σὺ μεγάλην καὶ περιφανὴ πόλιν. Τότε ἦτο μικρὰ, ὡραία πάντοτε καὶ μέγα ἐπιστημονικὸν καὶ καλλιτεχνικὸν κέντρον, Ἀλλ' ἦτο κυρίως πόλις τῶν σπουδῶν, ὁ βίος ἦτο εὐθυμότατος ὅσον δὲν φαντάζεσαι πρὸς δὲ ἀπλούστατος. Ὅπως εἰς ἑλλὴν τὴν Γερμανίαν εἰ σπουδαστοὶ τῶν Πανεπιστημίων καὶ τῶν καλῶν τεχνῶν ἀποπλέομεν ἐθιαιτέρον ἕλας κοινωνίαν. Ὅταν, διέτριβον εἰς τὸ Μόναχον μίαν ἡμέραν συνηντήθην μετὰ τοῦ Ἰωάννου Χαλεπᾶ.

Εἶχον ἔλθει ἐστὸς ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ὡς ὑπότροφος τῆς Μονῆς τῆς Εὐαγγελιστρίας τῆς Τήνου. Ἀλλ' ἐγνώριζον ἀκόμη ὀλίγ λλέον γερμανικόν. Ἀλλ' ἦτο εὔστοχ ἔνας ἐμπορόφατας νέος μὲ μίαν ἐκφραστικωτάτην μορφὴν καὶ μὲ μάτια κατ' ἐξοχὴν ὡραῖα. Συνεδέθημεν ἑκτοτε στενώτατα καὶ μόνον αἱ ὧραι, καθ' ἃς ἀνὰ μετέβαινον εἰς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ αὐτὰς εἰς τὴν Ἀκαδημίαν μίαν μὲς ἐχωρίζεν. Ἐγεωμετίζομεν ὁμοῦ εἰς ἕνα μικρὸ ἐστιατόριον, ὅπως ἀποφεύγομεν τὰ πολυσθένασα ρ ε σ τ ο ρ ὰ ν ὅπου ἑκάστην μέρας ὀηβίας οἱ ἀγαθοὶ Βαυαροὶ τὰς πίπαις των. Ὁ Χαλεπᾶς εἶχε διακριβῆ ὡς σπουδαστὴς εἰς τὰς Ἀθήνας, κάτοι δὲ δὲν εἶχον λάβει συστηματικὴν παίδευσιν, ἐν τούτοις ἦτο τόσον ἔξυπνος καὶ ποιαύτην εἶχεν ἀντίληψιν τῆς τέχνης, ὥστε ἐβέλπετον εἰς αὐτὸν ἐν ὑπόρροκον πνεῦμα, μίαν ἕλως ἐξαιρετικὴν φύσιν. Ὅτε ἐσπουδάζον οὗτος εἰς τὸ Μόναχον, διευθυντὴς τῆς Ἀκαδημίας τῶν Καλῶν Τεχνῶν ἦτο ὁ Γοῦλιλιμος φὸν Κάουλμπαχ.

— Ποῖος Κάουλμπαχ, αὐτὸς ποὺ ἔζωγράφησε τὸν πύλινακα τῆς σκάλας τοῦ Νέου Μουσείου τοῦ Βερολίνου;

— Μάλιστα. Αὐτὸς ἦτο ὁ μεγαλύτερος ζωγράφος τῆς Γερμανίας τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Τότε εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ταύτην ἐσυνήθιζον νὰ ἐνεργοῦν διαγωνισμὸς μεταξὺ τῶν μαθητῶν. Ὁ Χαλεπᾶς κάποτε δὲν εἶχον παρὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς φοιτήσεώς του ἠθέλησε νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὸν διαγωνισμόν. Τὸ θέμα ἔπρεπε νὰ ἐκφρασθῇ ἡ μορφὴ τινος νεράϊδας τοῦ Ρήνου. Μοῦ ἔφερε τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θέματος τοῦ τὴν μετὰ φρασιν, τοῦ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ προφορικῶς ἄπως τὴν ἀλεγάνγα εἰς τὴν γερμανικὴν μυθολογίαν καὶ μετὰ τρία κπερὶν εἶχε παρασκευάσει τὸ ἀγάλμα τλυφον του, ἐν πολυσυζήτησε. Οἱ συναγωνισθέντες ἕλων τῶν πάξεων ἤσαν περίπου ἑξακόσιοι, ὁ Χαλεπᾶς ἦλθε πρῶτος. Δὲν ἠβόνατο τὸ πλέον νὰ ἀμφιβάλῃ περὶ τοῦ ἐνδὸ ἔου μέλλοντος τοῦ εἰκοσαετοῦς νεανίου.

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐξέβασεν εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν ἔκθεσιν τοῦ Μονάχου τὸν «Σάτυρον παίζοντα μετὰ τοῦ ἐρωτικοῦ Ἔλαβε καὶ εἰς τὴν ἔκθεσιν ταύτην τὸ χρυσοῦν μετάλλιον. Τὸ ἔργον δὲ τοῦτο προκέλεσε τὴν γενικὴν προσοχὴν καὶ ἦτο τὸ θέμα τῆς ἡμιλίας ἐν τῷ κλίκῳ τῶν καλ λιτεχνῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Ἐπάνω ἤθη, ὅπως ἔγραφε, τὰ πτορά του. Διεθέσθησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα αἱ ποῖαι ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὰ γραφόντα ὑπὸ τῶν τοιγκαρίων. Τώρα θὰ ἤσαι περίεργος νὰ μάθῃς ποία ἦτο ἡ θιαιδὴ τῆς πατρίδος του πρὸς τὸν καλλιτέχνην.

— Τὸ μυστεῖον. Θὰ τοῦ ἔστειλαν τὸν Σπυρὸν τοῦ Σωτήρος.

— Τὸ ἐπίτροχε. Τοῦ ἀνεκοινώθη ὅτι ἔπεσε πλέον ἡ ὑποτροφία του, διότι ἐστάθη ἔνας ἄλλος ὅπως σπουδάση ἰκηγανικῆ, ὁ ὁποῖος ἀπέθανε ἀγνότερος προσταθὼν νὰ εὕρῃ τὸν πυθμὲ νὰ τῶν ὀυτῶν τῆς μπόρας εἰς τὰ ζυδοπαλέτα τοῦ Μαρόχου.

***

Τὸ πρῶτον δὲν μοῦ ἔφανη καὶ πολὺ ἀπροσδὲ κητον. Καὶ εἰς μεταγενεστέρους χρόνους συρέπεσε νὰ συναντήσω παρομοίαν συμπεριφορὰν τοῦ Κράτους πρὸς ἄλλα ἐπίσης ἐπιπαλέμενα τά λαντα.

— Τάντε, ἐξηκολούθησαν ὁ κ. Κωνσταντινίδης, ἐστοιχῆν ἐν Μονάχῳ τῶν πάντων ὁ Χαλεπᾶς. Οὐδαμοῦ οὐδένα εἶχε πάσον, Ὁ πατὴρ του πτωχὸς μαρμαρᾶς ἐργάζετο εἰς τὴν Βλαχίαν μὴ δυνάμενος νὰ συντηρῆσῃ αὐτόν. Ἐ πρεπεν οἱ ἐδικαίου πρὸς νὰ ἐπαρκέσουν δι' ἀμφὸ τέρους πλέον.

Ἐπρόγαμεν τότε εἰς ἐθδηνόρεσα ὀστόπιστα καὶ φαγητὰ δυσκολεύοντα διὰ νὰ ἠθέλῃ μου ἀνάγκην πολλὴν τροφῆς. Ἀλλὰ δὲν εἶμεῦα οὔτε εἴκοσιν ἔτῶν ἀκέμη καὶ τὰ ἐχαυνώμεθ τὸ σον ταχέως ὥστε ἠτανγκαλίζαμεθα καὶ κατεφύγαμεν τὴν νύκτα εἰς τοὺς φοῦρνας καὶ ὅσα μᾶς εἶχον ἀπομείνει κρ ὲ ὅ τ ε ρ ο τ ὰ τε δὲν ἤσαν ἀκέμη τὰ χέλια, ἐτρώγαμεν ψωμάκια ἅπως κερίσαμεν τὴν νεανικὴν μας πείνα. Ὅπως ἤκο λούθησε καὶ τὸ δεύτερον ἔτος τῶν σπουδῶν του ὁ Χαλεπᾶς. Μίαν ἡμέραν ἔλλπιον σχέδια τινὰ αὐτοῦ, ἠθέλησα νὰ πληροφορηθῶ περὶ τῆς δέξ ας αὐτῶν ἀπὸ τὸν ἰδίον Κάουλμπαχ. Τὰ ἔπῆρα καὶ μετέβην εἰς τὸν μεγάλον ζωγράφον.

— Εἶνε αὐτά, κύριε Διευθυντὰ σχεδιάσματα τοῦ δοκεῖσόντος Ἕλληνος μαθητοῦ. Ὁ Κάουλμπαχ, τὰ ἐκίνησε μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ κατόπιν στοχεῦοντας πρὸς ἐμὲ μοῦ λέγει.

— Νὰ μπεῖτε νὰ ἀνέβωμεν, ἐκλαβὴ καπέζι ἀπίκτισα, αὐτὰς ὅπου σημαίνει πρακε μένου περὶ γλύπτου ἐν ἐγκυκλίῳ καλλιτέχνης. "Επειτα συνήντησα τὸν Χαλεπᾶν εἰς τὰς Ἀθήνας. Εἶχε τότε ἕνα μικρὸν ἐργαστήριον ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Συντάγματος παρὰ τὴν οἰκίαν τοῦ Παχῆ. Ἐκεῖ εἶχε πλάσει τὴν Μάβελαν φὸν νεῦσαν τὴν πλέον τιμῆς. Τὸ σύμπλεγμα ἦτο ἀσι στόρεγμα, ἀλλ' οὐδέποτε ἔνλβεν ἐπὶ τοῦ μου μάρου. Εἶχε πρωτοβουλ ταυτεφόρας καὶ τὴν «Σάτυρον παίζοντα μὲ τὸν ἔρωτα εἰς ἡσυχία χρ. Ἔλέγετο ὅτι θὰ τὸ ἀγόραζεν ὁ Βασιλεὺς Γεῶργιος· τὸ ἔβιβε μόνον ἀντὶ 5,000 δρ. Ἀλλ ἐκ μετὰ πολὰ κατέλῃξε νὰ τὸ ἀγόρασῃ ὁ Κ ρατάνος, ὅστις καὶ τὸ κατέχει ἀντὶ 3500 δρ. Τὸ ἄγαλμα τοῦτο εἶνε τὸ λαβὸν χρυσοῦν μετάλ λιον εἰς τὸ Μόναχον. Σλέμεις εἰς εἶον δλητοτ καλλιτεχνικὸν κέντρον ἐν Εὐρώπῃ πολλοὶ μὲ κλιστὰ τὰ μάτια 50,000 μάρκα.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἔνλβεν καὶ τὴν «Ἀρπιθαν Κόρον ἥτις κατ' ἐμὲ εἶνε τὸ ἀστεῖοτέρημα τῆς γλυπτικῆς. Ὅταν ἐπιστρόψα εἰς νέον εἰς τὰς Ἀθήνας μετὰ ἀποδημίαν ἱκανῶν ἐτῶν, ὁ Χαλεπᾶς ἦλθεν ὑπήρχε πλέον, Ἐρωτικὸν τὴν ὀυγατέρα ἐνὸς ἀνωλεῖ ἐπὶ τῆς ἐλίτησον εἰς νάμαι, τοῦ τὴν ἀρνήθησαν καὶ ἐκ τοῦ ἔρωτος αὐτοῦ ἔπαθα ὅτι παρεφόνησεν. Ὅταν ἐπέστρε ψεν ἐκ Παρισίων ὁ μακαρίτης Σάχος εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἐφέρεμεν τὴν ἡμιλίαν περὶ τοῦ Χαλεπᾶ, ἐπληροφορήθη δὲ ὅτι ἔθ, μετέβη εἰς τὴν Τῆνον ὅπως τὸν συναντήσῃ. Τὸν εἶρον ἔδωκα εἰς μίαν καλύβην καὶ δόσκοντα ἅλλγας αἴγας. Ἤτοι πόθεν ἐκαλλ ἀιεγόμεν. Ὅλον τὸ παρελθὸν ἔσβυσε δ' αὐτόν. Ἐπεδίωξα ὅπως ἐφίστατο κάποιος καλλιτεχνικὸς Σύλλογος νὰ στέλλωσι εἰς τὴν γραίαν ἤθη ἀβελφὸν του εἴκοσι πέντε δραχμαὶ κατὰ μῆνα, ὅπως τὸν συντηρῆ. Νομίζω ὅτι ἔστειλαν τὸ ποσὸν αὐτὸ ἐπὶ δύο μῆνας καὶ ἔπειτα ἐσταμάτησαν. Ὁ σύλλογος δὲν εἶχε τὰ μέσα διὰ τοιαύτας δαπάνας.

Αὐτὴ εἶνε ἡ ὀλιβορὰ ἱστορία ἐνὸς μεγάλου καλλιτέχνου, ὡς μοῦ τὴν διηγήθη ὁ σύντροφος τῆς νεανικῆς του ἡλικίας. Ὁ Σάχος κατώρθω σε νὰ πλάσῃ μίαν ἀνάτλυφον προτομὴν του, τὴν ὁποίαν ἐδώρησεν εἰς τὸν κ. Κωνσταντινίδην.

Τί ἀπέγινεν ὅμως τὰ προπλάσματα τῆς Μηδείας καὶ ὅτι ἄλλο εἶχε δημιουργήσῃ κατὰ τὰ ἔλίγα ἔτη τῆς ζωῆς του ὁ Χαλεπᾶς ; αὐτὰς ἰσοῦ μὲ ὅλαν τὰ παρελθόν ἐλληνόφυκας καὶ ὅτι ἐδημιούργησεν εἰς τὸν πηλὸν καὶ τὸ μάρμαρον. Διὰ τὰ ἔργα ταῦτα οὐδὲς ποτὲ ἐμερόλογησεν, ἔπως καὶ δι' αὐτὸν τὸν ἴδιον. Οὔτε τὸ κράτος οὔτε ἄλλος τὶς ἐσκέφθη ὅτι ἠδύνατο νὰ μᾶς ἀπόθανε ἀγνότερος προσταθὼν νὰ εὕρῃ τὸν πυθμὲ νὰ τῶν ὀυτῶν τῆς μπόρας εἰς τὰ ζυδοπαλέτα τοῦ Μαρόχου.

***

Τὸ πρῶτον δὲν μοῦ ἔφανη καὶ πολὺ ἀπροσδὲ κητον. Καὶ εἰς μεταγενεστέρους χρόνους συρέπεσε νὰ συναντήσω παρομοίαν συμπεριφορὰν τοῦ Κράτους πρὸς ἄλλα ἐπίσης ἐπιπαλέμενα τά λαντα.

— Τάντε, ἐξηκολούθησαν ὁ κ. Κωνσταντινίδης, ἐστοιχῆν ἐν Μονάχῳ τῶν πάντων ὁ Χαλεπᾶς. Οὐδαμοῦ οὐδένα εἶχε πάσον, Ὁ πατὴρ του πτωχὸς μαρμαρᾶς ἐργάζετο εἰς τὴν Βλαχίαν μὴ δυνάμενος νὰ συντηρῆσῃ αὐτόν. Ἐ πρεπεν οἱ ἐδικαίου πρὸς νὰ ἐπαρκέσουν δι' ἀμφὸ τέρους πλέον.

Ἐπρόγαμεν τότε εἰς ἐθδηνόρεσα ὀστόπιστα καὶ φαγητὰ δυσκολεύοντα διὰ νὰ ἠθέλῃ μου ἀνάγκην πολλὴν τροφῆς. Ἀλλὰ δὲν εἶμεῦα οὔτε εἴκοσιν ἔτῶν ἀκέμη καὶ τὰ ἐχαυνώμεθ τὸ σον ταχέως ὥστε ἠτανγκαλίζαμεθα καὶ κατεφύγαμεν τὴν νύκτα εἰς τοὺς φοῦρνας καὶ ὅσα μᾶς εἶχον ἀπομείνει κρ ὲ ὅ τ ε ρ ο τ ὰ τε δὲν ἤσαν ἀκέμη τὰ χέλια, ἐτρώγαμεν ψωμάκια ἅπως κερίσαμεν τὴν νεανικὴν μας πείνα. Ὅπως ἤκο λούθησε καὶ τὸ δεύτερον ἔτος τῶν σπουδῶν του ὁ Χαλεπᾶς. Μίαν ἡμέραν ἔλλπιον σχέδια τινὰ αὐτοῦ, ἠθέλησα νὰ πληροφορηθῶ περὶ τῆς δέξ ας αὐτῶν ἀπὸ τὸν ἴδιον Κάουλμπαχ. Τὰ ἔπῆρα καὶ μετέβην εἰς τὸν μεγάλον ζωγράφον.

— Εἶνε αὐτά, κύριε Διευθυντὰ σχεδιάσματα τοῦ δοκεῖσόντος Ἕλληνος μαθητοῦ. Ὁ Κάουλμπαχ, τὰ ἐκίνησε μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ κατόπιν στοχεῦοντας πρὸς ἐμὲ μοῦ λέγει.

— Νὰ μπεῖτε νὰ ἀνέβωμεν, ἐκλαβὴ καπέζι ἀπίκτισα, αὐτὰς ὅπου σημαίνει πρακε μένου περὶ γλύπτου ἐν ἐγκυκλίῳ καλλιτέχνης. "Επειτα συνήντησα τὸν Χαλεπᾶν εἰς τὰς Ἀθήνας. Εἶχε τότε ἕνα μικρὸν ἐργαστήριον ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Συντάγματος παρὰ τὴν οἰκίαν τοῦ Παχῆ. Ἐκεῖ εἶχε πλάσει τὴν Μάβελαν φὸν νεῦσαν τὴν πλέον τιμῆς. Τὸ σύμπλεγμα ἦτο ἀσι στόρεγμα, ἀλλ' οὐδέποτε ἔνλβεν ἐπὶ τοῦ μου μάρου. Εἶχε πρωτοβουλ ταυτεφόρας καὶ τὴν «Σάτυρον παίζοντα μὲ τὸν ἔρωτα εἰς ἡσυχία χρ. Ἔλέγετο ὅτι θὰ τὸ ἀγόραζεν ὁ Βασιλεὺς Γεῶργιος· τὸ ἔβιβε μόνον ἀντὶ 5,000 δρ. Ἀλ λὰ μετὰ πολὰ κατέλῃξε νὰ τὸ ἀγόρασῃ ὁ Κ ρατάνος, ὅστις καὶ τὸ κατέχει ἀντὶ 3500 δρ. Τὸ ἄγαλμα τοῦτο εἶνε τὸ λαβὸν χρυσοῦν μετάλ λιον εἰς τὸ Μόναχον. Σλέμεις εἰς εἶον δλητοτ καλλιτεχνικὸν κέντρον ἐν Εὐρώπῃ πολλοὶ μὲ κλιστὰ τὰ μάτια 50,000 μάρκα.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἔνλβεν καὶ τὴν «Ἀρπιθαν Κόρον ἥτις κατ' ἐμὲ εἶνε τὸ ἀστεῖοτέρημα τῆς γλυπτικῆς. Ὅταν ἐπιστρόψα εἰς νέον εἰς τὰς Ἀθήνας μετὰ ἀποδημίαν ἱκανῶν ἐτῶν, ὁ Χαλεπᾶς ἦλθεν ὑπήρχε πλέον, Ἐρωτικὸν τὴν ὀυγατέρα ἐνὸς ἀνωλεῖ ἐπὶ τῆς ἐλίτησον εἰς νάμαι, τοῦ τὴν ἀρνήθησαν καὶ ἐκ τοῦ ἔρωτος αὐτοῦ ἔπαθα ὅτι παρεφόνησεν. Ὅταν ἐπέστρε ψεν ἐκ Παρισίων ὁ μακαρίτης Σάχος εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἐφέρεμεν τὴν ἡμιλίαν περὶ τοῦ Χαλεπᾶ, ἐπληροφορήθη δὲ ὅτι ἔθ, μετέβη εἰς τὴν Τῆνον ὅπως τὸν συναντήσῃ. Τὸν εἶρον ἔδωκα εἰς μίαν καλύβην καὶ δόσκοντα ἅλλγας αἴγας. Ἤτοι πόθεν ἐκαλλ ἀιεγόμεν. Ὅλον τὸ παρελθὸν ἔσβυσε δ' αὐτόν. Ἐπεδίωξα ὅπως ἐφίστατο κάποιος καλλιτεχνικὸς Σύλλογος νὰ στέλλωσι εἰς τὴν γραίαν ἤθη ἀβελφὸν του εἴκοσι πέντε δραχμαὶ κατὰ μῆνα, ὅπως τὸν συντηρῆ. Νομίζω ὅτι ἔστειλαν τὸ ποσὸν αὐτὸ ἐπὶ δύο μῆνας καὶ ἔπειτα ἐσταμάτησαν. Ὁ σύλλογος δὲν εἶχε τὰ μέσα διὰ τοιαύτας δαπάνας.

Αὐτὴ εἶνε ἡ ὀλιβορὰ ἱστορία ἐνὸς μεγάλου καλλιτέχνου, ὡς μοῦ τὴν διηγήθη ὁ σύντροφος τῆς νεανικῆς του ἡλικίας. Ὁ Σάχος κατώρθω σε νὰ πλάσῃ μίαν ἀνάτλυφον προτομὴν του, τὴν ὁποίαν ἐδώρησεν εἰς τὸν κ. Κωνσταντινίδην.

Τί ἀπέγινεν ὅμως τὰ προπλάσματα τῆς Μηδείας καὶ ὅτι ἄλλο εἶχε δημιουργήσῃ κατὰ τὰ ἔλίγα ἔτη τῆς ζωῆς του ὁ Χαλεπᾶς ; αὐτὰς ἰσοῦ μὲ ὅλαν τὰ παρελθόν ἐλληνόφυκας καὶ ὅτι ἐδημιούργησεν εἰς τὸν πηλὸν καὶ τὸ μάρμαρον. Διὰ τὰ ἔργα ταῦτα οὐδὲς ποτὲ ἐμερόλογησεν, ἔπως καὶ δι' αὐτὸν τὸν ἴδιον. Οὔτε τὸ κράτος οὔτε ἄλλος τὶς ἐσκέφθη ὅτι ἠδύνατο νὰ μᾶς ἀπόθανε ἀγνότερος προσταθὼν νὰ εὕρῃ τὸν πυθμὲ νὰ τῶν ὀυτῶν τῆς μπόρας εἰς τὰ ζυδοπαλέτα τοῦ Μαρόχου.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗΣ

Σελίδες Επεισοδίων

ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΜΑΧΗΤΑΙ

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

(Ἀπὸ τὰς ἀναγραφάς)

ΕΤΑΦΗ ΖΩΝ

Πολλοὶ νεκροὶ τῶν στρατιωτῶν, γράφει ἡ ἐν Παρισίοις ἐκδιδομένη πολιτικὴ ἐπιθεωρησις «Πολλοὶ νεκροὶ ἀπεθανατίσθη κατὰ τινα μονομαχίαν πυροβολισμοῦ. Δύο ἐλήφαμε διεπίστωσι τοῦτο μόν τον. Ἀπολέσας τὰς αἰσθήσεις του ἔγκε τελεῖφθη ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ὑπὸ τῶν νοσοκόμων οἱ ὁποῖοι τὸν ἐξέλαβον ὡς νεκρόν. Μετ' ὀλίγον οἱ Αὐστριακοὶ ἔθαψαν τοὺς νε κροὺς των καὶ ὁ Πολωνὸς οὗτος ἐρρίφθη ἐν τῷ τοῦ κοινοῦ τάφῳ. Τὸ ρωσσικὸν πυροβολὶ τὸν ἀπεπίθη ἐκ νέου ἐγκαίτιον